Program NEON – Varni brez nasilja za osnovno šolo

Program NEON – Varni brez nasilja za osnovno šolo predstavlja enostaven in učinkovit način, kako z mlajšimi otroki v osnovni šoli spregovoriti o problematiki nasilja. Kot ciljni skupini poleg otrok nagovori tudi zaposlene v osnovni šoli in starše otrok. Osredotoča se na krepitev varovalnih dejavnikov otrok: **podporna socialna mreža vrstnikov, vrstnic in odraslih, informacije in znanje, socialno-čustvene kompetence otrok, konkretna podpora in pomoč odraslih, ko jo otrok potrebuje.**

Komu je program namenjen?

Program je namenjen učencem in učenkam od 2. do 4. razreda osnovne šole, njihovim staršem in zaposlenim v osnovni šoli.

Izvedba programa

Izvedba programa v osnovni šoli vključuje predstavitev za zaposlene v šoli in predstavitev za starše ter 2 delavnici za otroke (za vsak oddelek). Optimalno je, da med in po izvedbi delavnic za otroke učiteljice oz. učitelji z otroki izvajajo aktivnosti za ponovitev znanj in prakticiranje veščin, s katerimi so se otroci seznanili na delavnicah.

Predstavitve za odrasle

Na začetku programa izvedemo predstavitev za zaposlene v osnovni šoli. Vabljeni so vsi zaposleni. Sledi predstavitev za starše. Predstavitvi okvirno trajata dve pedagoški uri.

Odraslim predstavimo:

- Program NEON - Varni brez nasilja,
- delavnice za otroke,
- osnovne informacije o problematiki nasilja,
- možne posledice nasilja,
- priporočila za ustrezen odziv na razkritje nasilja,
- preventivne aktivnosti za utrjevanje, nadgradnjo znanja, samozaščitnih veščin.

Delavnice za otroke

Po predstavitvah za odrasle izvedemo dve delavnici za otroke. Na delavnicah predstavimo tri vrste situacij, ko so otroci lahko žrtve nasilja. Najprej obravnavamo **problem vrstniškega nasilja**, nadaljujemo z **nasiljem oziroma tveganjem ugrabitve otroka s strani neznanega storilca** in končamo s primerom, ko je otrok lahko žrtev **spolne zlorabe s strani odraslega, ki ga pozna**.

Otroci se na delavnicah seznanijo in učijo:

- o pravicah vseh otrok, da so varni, močni in svobodni,
- kako prepoznati potencialno nevarne situacije nasilja in kako se nanje samozaščitno odzvati,
- komunikacijskih veščin,
- kako pomembna je pomoč in podpora vrstnikov in vrstnic,
- kako povedati o izkušnji nasilja ali o svoji stiski odrasli zaupni osebi.

Teme obravnavamo z igro vlog in skupinsko diskusijo. Spodbujamo aktivno sodelovanje otrok. Zadnjo delavnico zaključimo z igro vlog, v kateri kot zaupna odrasla oseba nastopi učiteljica/učitelj v razredu.

Po vsaki delavnici v skupini z otroki sledi še čas za ponovitev – čas za individualne pogovore med otroki in izvajalkami/izvajalci delavnic, ko imajo otroci možnost ponoviti na delavnici predstavljena sporočila, izmenjati svoje izkušnje, zastaviti dodatna vprašanja ali tudi zaupati svojo stisko zaradi izkušenj nasilja in dobiti podporo in pomoč.

Delavnici za otroke potekajo v obstoječih oddelkih. Za izvedbo vsake delavnice načrtujemo dve šolski uri (60 minut za skupinsko aktivnost in 30 minut za čas za ponovitev). Optimalno je, da se delavnici izvedeta v dveh zaporednih tednih in sicer ena delavnica na teden, z vmesnimi ponovitvami in prakticiranjem veščin. Delavnici izvede tim treh usposobljenih izvajalk oziroma izvajalcev.